

Upitnik za procjenu funkcionisanja djece

Prije početka procjene funkcionisanja djeteta, objasnite ispitaniku sljedeće:

Ovim upitnikom se procjenjuje stepen poteškoća/smetnji u svakodnevnom funkcionisanju djeteta izazvanih zdravstvenim stanjem odnosno oštećenjem organizma.

Navedite šta se podrazumijeva pod zdravstvenim stanjem odnosno oštećenjem organizma i poteškoćama/smetnjama:

- Zdravstveno stanje odnosno oštećenje organizma podrazumijeva: hronična i akutna oboljenja; povrede; fizičke, senzorne, psiho socijalne i/ili intelektualna poteškoće, emocionalne probleme; takođe probleme povezane sa konzumiranjem alkohola i/ili drugih supstanci.
- Problemi/poteškoće podrazumijevaju potrebu za dodatnim naporom tokom izvođenja neke aktivnosti/radnje, nelagodnost ili bol, usporavanje aktivnosti i druge promjene u obavljanju aktivnosti na uobičajen način. Pored toga, problemi se ne odnose samo na zdravlje djeteta i oštećenje organizma, već i na probleme vezane za fizičko i socijalno okruženje u kojem dijete živi, uključujući stavove i ponašanja ljudi koji ga okružuju, a koji utiču na svakodnevni život djeteta.

Prilikom odgovaranja na pitanje prisjetite se **uobičajenog načina funkcionisanja** djeteta i uporedite njegovo svakodnevno funkcionisanje sa funkcionisanjem njegovih vršnjaka.

Objasnite šta se podrazumijeva pod uobičajenim načinom funkcionisanja:

- **Uobičajeni način funkcionisanja** podrazumijeva način na koji (**ime**) uglavnom funkcioniše. Uobičajeni način funkcionisanja za jedno dijete može značiti funkcionisanje uz podršku, za drugo - funkcionisanje bez dodatne podrške. Na primjer, ako dijete svakodnevno koristi invalidska kolica, ovo je uobičajen način kretanja za dijete, dok uobičajeni način kretanja drugog djeteta istog uzrasta može biti samostalno ili uz pomoć majke.

Napomena: Dodatna podrška znači da je (**ime**) potrebna veća podrška nego njegovim vršnjacima – bilo koja podrška koju (**ime**) koristi ili terapija koje uzima, kao i podrška druge osobe.

- Prilikom procjene poteškoća koje se javljaju u svakodnevnom funkcionisanju, razmislite o prosječnom stepenu ove teškoće u odnosu na djetetove vršnjake, kao i kakav je njen uticaj. Ocijenite intenzitet uticaja na skali od 1 do 5, gdje: 1 znači „Nimalo“, 2 – „Malo“, 3 – „Umjereno“, 4 – „Mnogo“ i 5 – „Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje“.

Kada odgovarate na pitanja, molim Vas da uzmete u obzir funkcionisanje (ime**) u skorije vrijeme (posljednjih 30 dana). Pored toga, obavezno obratite pažnju na funkcionisanje (**ime**) u posljednjih 12 mjeseci.**

Dajte ispitaniku informativne kartice.

Oblast 2 – Procjena

I Oblast čula

Procjenu svakodnevnog funkcionisanja (**ime**) počinjemo sa oblašću čula (vid, sluh).

Čulo vida

A. Da li dijete ima problema sa vidom? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi neku vrstu podrške zbog problema sa vidom? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi naočare ☐ koristi povećalo (lupu) ☐ koristi bijeli štap ☐ koristi Brajevu azbuku i alate za taktilno učenje ☐ koristi prilagođene verzije računarskog softvera ☐ koristi terapije ☐ koristi druga dodatna pomagala (-----)		

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način.

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [**ime**] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	druge	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Usljed teškoća da vidi udaljeni predmet/e? <i>Znači koliko mu je teško da na primjer vidi ljude, vrijeme na satu, natpise, semafore, putokaze sa jednog kraja prostorije na drugi ili na drugu stranu ulice.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Usljed poteškoća prilikom uočavanja predmeta ili objekata koji se nalaze na maloj udaljenosti ? <i>Odnosi se na gledanje slika, objekata, ljudi, itd. na udaljenosti ispružene ruke.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						

3. Usljed poteškoća prilikom uočavanja **pokretnih** predmeta?

Na primjer lopta koja se kotrlja, balon dok leti, vozilo u pokretu, osobu koja hoda, itd.

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐
8

Komentar: _____

Dok dijete funkcionira na uobičajen način i potrebna mu je pomoć druge osobe ili asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „A“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

4. U kojoj mjeri **[ime]** ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Male	Umjerene	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

Čulo sluha						
A. Da li [ime] problema sa sluhom? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>					Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi neku vrstu podrške zbog problema sa sluhom? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.					Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi slušni aparat ☐ koristi kohlearni implant ☐ koristi znakovni jezik ☐ koristi terapiju ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)						
Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:						
Čulo sluha						
	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Zbog poteškoća da čuje glasne zvukove (verbalne i neverbalne) u svakodnevnim aktivnostima? <i>Mislimo na glasan razgovor, zvuk trube itd.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Zbog poteškoća da čuje tihe zvukove (verbalne i neverbalne) u svakodnevnim aktivnostima? <i>Mislimo na šapat, šuštanje lišća itd.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
3. Zbog poteškoća da čuje glas saputnika na ulici ili na mjestu gužve zbog pozadinske buke (buke u okruženju) ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
4. Zbog poteškoća da čuje glas sagovornika u mirnom, tihom okruženju ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						

5. Zbog poteškoća da procjeni iz kog pravca zvuk dolazi? <i>To znači da se utvrdi odakle dolazi zvuk.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
6. Zbog poteškoća da identifikuje izvor zvuka? <i>Mislimo da može da prepozna (ili razumije?) da je zvuk koji čuje: glas roditelja, zvuk automobila, lavež psa, itd.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
<i>Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:</i>						
1. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?						
Nimalo	Malo	Umjerene	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje		
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5		
Komentar:						

II Disanje

A. Da li [ime] ima poteškoća sa disanjem? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi neku vrstu podrške zbog poteškoća sa disanjem? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapiju.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi oksigenator (cilindar sa kiseonikom) ☐ koristi inhalator ☐ koristi terapiju ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

Disanje

	Nimalo	Malo	Umjereno	Izraženo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

2. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

III Snaga/energija

A. Da li [ime] ima poteškoće sa snagom/energijom? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi neku vrstu podrške zbog poteškoća sa snagom/energijom? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi terapiju ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

Snaga/energija

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
3. U poređenju sa svojim vršnjacima, koliko je problema [ime] imala/o zbog nedovoljno snage ili naleta energije u posljednjih 30 dana?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

4. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

IV Bol

A. Da li [ime] ima poteškoća usljed osjećanja bola? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovi oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi neku vrstu podrške zbog poteškoća usljed osjećanja bola? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapiju: ☐ koristi terapiju ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

Bol

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. U kojoj mjeri, u poređenju sa svojim vršnjacima, je [ime] imao/la probleme zbog osjećaja bola ili obratno, zbog odsustva ili smanjenja osjećaja bola u posljednjih 30 dana?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

2. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

V Ponašanje

Sad ćemo razgovarati o [ime] ponašanju.

Ponašanje

A. Da li [ime] ima problema povezanih sa ponašanjem? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi neku vrstu podrške zbog problema povezanih sa ponašanjem? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi terapiju ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Ponašanje

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Zbog poteškoća sa kontrolom <u>svog ponašanja</u> ? <i>Na primjer, reaguje impulsivno, radi šta hoće, ne razmatrajući situaciju; kada ne dobije predmet koji želi, oštro reaguje i sl.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Zbog ponašanja koje <u>šteti drugima ili okolini</u> ? <i>Na primjer, previše je konflikatan, pokušava da iritira ili ugnjetava druge; ispoljava fizičku agresiju (udarci, ugrizi, destruktivno ponašanje prema okolini, itd.)</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
3. Zbog <u>samopovređivanja</u> ? <i>Na primjer, udaranje po glavi, ujedanje ili češanje, itd.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
4. Zbog ignorisanja zahtjeva za <u>poštovanjem pravila</u> ? <i>Na primjer, nepoštovanje konkretnih smjernica, kao</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

“Ponašaj se ovako”, “Uradi ovo”)										
Komentar: _____										
5. Zbog neobičnog ponašanja koje se ponavlja , opsjednutosti predmetima ili radnjama? <i>Na primjer, stalno čudno pomjerenje ruke, ljuljanje naprijed-nazad, ponavljanje neobičnih zvukova, riječi ili fraza, prekomjerna manipulacija predmetima itd.</i>					☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____										
6. Zbog oštre reakcije na obične zvukove, vizuelne iritacije, dodir i miris? <i>Na primjer, plače, pokriva uši rukama i sl. kada čuje razne kućne zvukove, govor, muziku, pjesmu i druge zvukove, vidi treperavu svjetlost, svijetle boje, dodiruje određene teksture.</i>					☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____										
Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:										
2. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?										
Nimalo	Malo	Umjerene	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje						
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5						
Komentar: _____										

VI Emocije i prilagođavanje promjenama

Sljedeća pitanja odnose se na emocije i proces prilagođavanja promjenama.

Emocije i prilagođavanje promjenama

A. Da li [ime] poteškoća sa izražavanjem emocija ili prilagođavanjem promjenama?	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
<i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>		
B. Da li [ime] koristi bilo kakvu vrstu podrške zbog poteškoća sa izražavanjem emocija? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi terapije ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Emocije

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Zbog <u>ravnodušnosti, lošeg raspoloženja</u> ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____

2. Zbog <u>anksioznosti, straha</u> ili uslijed <u>nedostatka straha u objektivno opasnim situacijama</u> ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
---	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Komentar: _____

3. Zbog <u>neadekvatnog izražavanja ili kontrole emocija</u> ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
<i>Na primjer, plače, ljuti se, smije se, njegovo/njeno raspoloženje se dramatično mijenja itd. i nije prikladno situaciji.</i>						

Komentar: _____

4. Zbog poteškoća da <u>razumije i uzme u obzir emocije drugih ljudi</u> ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
--	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Na primjer, ne primjećuje emocije drugih ljudi; ne zanima ga/je zašto član porodice (ili bilo koja druga osoba) plače ili je tužan, ne izražava saosjećanje ili ga iskazuje na netipičan način, itd.

Komentar: _____

Prilagođavanje promjenama

5. Dok se **prilagođava promjeni uobičajenog okruženja, rutine ili plana?**

Odnosi se na promjene mjesta stanovanja, sobe, vrtića, škole ili promjene u rasporedu ishrane, dnevnim aktivnostima ili postojećim rutinama. Takođe, prilagođavanje novim ljudima.

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

6. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Male	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

VII Pokretljivost

Sljedeća pitanja procjenjuju pokretljivost [ime], posebno probleme povezane sa motoričkom funkcijom, kretanjem i pomjeranjem. Zapamtite da, kada odgovarate na pitanja, treba da imate na umu da pomoć podrazumijeva korišćenje više pomoći nego što je potrebno djetetu odgovarajućeg uzrasta.

A. Da li [ime] ima poteškoće sa kretanjem? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi bilo kakvu vrstu podrške zbog poteškoća sa kretanjem? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi štike ili štap ☐ koristi hodalicu ☐ koristi rukohvate ☐ koristi ortoza ☐ koristi protezu ☐ koristi invalidska kolica ☐ koristi bijeli štap ☐ koristi terapiju ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Pokretljivost

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Prilikom hodanja? (misli se na pješčenje)	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Dok se kreće po ravnoj površini <u>unutar zgrade</u>? To znači da se kreće u praznom prostoru ili zaobilazi namještaj (sto, radni sto, ormar, itd.), mijenja smjer.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
3. Dok se kreće po površini <u>izvan zgrade</u>? To znači kretanje po ravnoj, neravnoj površini, kretanje	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

gore-dolje, savladavanje barijere, penjanje na ivičnjak.											
Komentar: _____											
4. <u>Dok se penje ili silazi stepenicama?</u>						☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____											
5. <u>Dok se kreće</u> sa jednog mjesta, površine na drugo?						☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Na primjer, od invalidskih kolica do stolice, od kreveta do invalidskih kolica, od toaleta do stolice, od invalidskih kolica do automobila, itd.											
Komentar: _____											
6. Dok uzima, drži, pomjera/nosi i stavlja <u>srednje ili velike stvari</u> ?						☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Na primjer, lopta, mekana igračka, knjiga, torba, stolica itd.											
Komentar: _____											
7. Dok uzima, drži, stavlja <u>male predmete i upravlja njima</u> ?						☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Na primjer, uzeti dugme, kamenčić i staviti ga na sto, uzeti komad puzle i ubaciti ga, prelistati knjigu, spustiti kvaku na vratima, držati olovku, koristiti tastaturu.											
Komentar: _____											
Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:											
8. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?											
Nimalo	Male	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje							
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5							
Komentar: _____											

VIII Briga o sebi

Sada ćemo razgovarati o ličnoj njezi.

Lična njega

A. Da li [ime] ima poteškoće prilikom lične njege? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi bilo kakvu vrstu podrške prilikom lične njege? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi prilagođeni pribor ☐ koristi rukohvate ☐ koristi prilagođeni toalet ☐ koristi protezu ☐ koristi prilagođeni sto i stolicu ☐ koristi invalidska kolica ☐ koristi kateter za bešiku ☐ koristi higijenske pelene ☐ koristi lijekove ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Lična njega

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Prilikom <u>oblačenja/svlačenja</u> ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____

2. Prilikom <u>održavanja lične higijene</u> <i>Na primjer, čišćenje zuba, češljanje kose, pranje ruku i lica, kupanje itd.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
--	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Komentar: _____

3. Prilikom korišćenja toaleta?

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

4. Dok jede ili pije?

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „A“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

5. U kojoj mjeri **[ime]** ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Male	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

IX Komunikacija

Sada ćemo razgovarati o komunikaciji.

Komunikacija

A. Da li [ime] ima poteškoće prilikom komunikacije sa drugima? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi bilo kakvu vrstu podrške prilikom komunikacije sa drugima? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi komunikacione kartice ☐ koristi znakovni jezik ☐ koristi slušni aparat ☐ koristi kohlearni implant ☐ koristi terapije ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Komunikacija

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Dok komunicira sa <u>djecom svog uzrasta i starijom djecom?</u> <i>Na primjer, da razumije sebe ili da navede druge da razumiju ono što kaže (izraženo riječju, znakom ili na drugi način).</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Prilikom <u>započinjanja</u> komunikacije sa poznatim ili nepoznatim ljudima?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
3. <u>U situaciji kada se prihvataju ili odbijaju</u> njegove/njene želje, zahtjevi?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____

Sljedeće pitanje treba postaviti, ako dijete ima 4 godine ili više.

4. Prilikom održavanja komunikacije?
(Dijete postavlja pitanja, odgovara, itd.)

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcionira na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

5. U kojoj mjeri **[ime]** ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Male	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

X Igranje

Sljedeća pitanja se odnose na igru i zabavu.

Igranje

A. Da li [ime] ima poteškoća prilikom igranja?	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
<i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>		
B. Da li [ime] koristi bilo kakvu vrstu podrške prilikom igranja? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi invalidska kolica ☐ koristi naočare ☐ koristi prilagođenu tastaturu ☐ koristi prilagođeni sto i stolice ☐ koristi zaštitnu kacigu ili drugu zaštitnu odjeću ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Igranje

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Dok <u>koristi igračke</u> i ostale predmete za zabavu <u>u svrhu kojoj su namijenjene</u> ? <i>Na primjer, izgradnja tornja od blokova; vožnja / kotrljanje automobila; četkanje lutke; igranje karata ili drugih društvenih igara.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Dok se igra ili zabavlja <u>samostalno</u> ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
3. Dok se igra sa <u>svojim vršnjacima</u> ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____

Sljedeće pitanje treba postaviti, ako dijete ima 4 godine ili više.

4. **Poštovanje pravila** dok se igra sa drugim djetetom ili drugima ili dok igra timsku/društvenu igru?

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcionira na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

5. U kojoj mjeri **[ime]** ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Male	Umjerene	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar:

XI Kognitivne i obrazovne sposobnosti

Sljedećim pitanjima procijenimo kognitivne i obrazovne sposobnosti.

Učenje/podučavanje

A. Da li [ime] ima problema prilikom učenja/podučavanja? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi bilo kakvu vrstu podrške prilikom učenja/podučavanja? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi slušni aparat ☐ koristi naočare ili povećalo (lupu) ☐ koristi prilagođenu tastaturu ☐ koristi adaptirani sto i stolice ☐ koristi pomagala za pisanje ☐ koristi snimljeni (audio) sadržaj ☐ koristi bijeli štap ☐ koristi lijekove ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Učenje/podučavanje

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje [ime] na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Pri učenju novih aktivnosti i upotrebi novih informacija? <i>Odnosi se na upotrebu novih riječi, novih podataka.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Prilikom razumijevanja i praćenja instrukcija /uputstava? <i>Primjeri instrukcija/zadatka: uzmite igračke i stavite ih u kutiju; otvorite knjigu i izvršite zadatak, očistite sto/okruženje itd.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

Komentar: _____						
3. Prilikom razumijevanja uputstava i završavanja školskih i domaćih zadataka?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
<i>Podrazumijeva završavanje zadataka tačno/na vrijeme.</i>						
Komentar: _____						
4. Zbog poteškoća da završi školski ili domaći zadatak?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
<i>Podrazumijeva da je uložena napor da se zadatak uradi.</i>						
Komentar: _____						
5. Zbog poteškoća da se nosi sa problemom sa kojim se suočio/la?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
<i>Podrazumijeva da traži pomoć od drugih da na primjer spusti neke igračke, da sastavi igračke, da nauči šta je njegov/njen kućni zadatak od prijatelja ili učitelja, da pronađe školske stvari ako ih je izgubio ili ostavio kod kuće itd.</i>						
Komentar: _____						
Sljedeće pitanje treba postaviti, ako dijete ima 7 godine ili više.						
6. U matematičkom razumijevanju, zaključivanju i računanju ?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
<i>Na primjer, brojanje, računanje i uočavanje da li su brojevi veći ili manji itd.</i>						
Komentar: _____						
7. U razumijevanju teksta relevantnog za njen/njegov uzrast?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
<i>Razumijevanje suštine teksta, sadržaja.</i>						
<i>* Objasnite da to podrazumijev slučajeve kada čita sam/a.</i>						
Komentar: _____						
8. Dok prenosi ideje u pisanu formu?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
<i>Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „B“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:</i>						
9. U kojoj mjeri [ime] ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?						
Nimalo	Male	Umjerene	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje		

☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
<i>Komentar:</i>				

XII Javni/društveni život

Sljedećim pitanjima procijenimo uključenost u javni život.

Javni život

A. Da li [ime] ima poteškoće prilikom učestvovanja u javnom/društvenom životu? <i>Ukoliko je odgovor "Ne" preskočite ovu oblast.</i>	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
B. Da li [ime] koristi bilo kakvu vrstu podrške prilikom učestvovanja u javnom/društvenom životu? Pod podrškom podrazumijevamo pomoć osobe ili korišćenje nekih dodatnih pomagala i/ili terapije.	Da ☐ 1	Ne ☐ 2
C. Molim Vas navedite kakvu vrstu podrške [ime] koristi. ☐ 1 Podršku osobe (asistenta) ☐ ----- ☐ 2 Dodatna pomagala i/ili terapija: ☐ koristi prilagođeni poligon za igru ☐ koristi dodatna pomagala za kretanje ☐ koristi prilagođena sredstva za prevoz ☐ koristi graničnicima označene ivice stepeništa ☐ koristi naočare ☐ koristi zvučni semafor ☐ koristi sredstva za komunikaciju ☐ koristi lijekove ☐ koristi druga dodatna pomagala (☐ -----)		

Podsjetite ispitanika da procjenjujemo funkcionisanje djeteta na uobičajen način

U poređenju sa svojim vršnjacima koliko problema je [ime] imao/la u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Prilikom učestvovanja na okupljanjima prijatelja/rođaka/bližnjih? <i>Na primjer prisustvovati (ili učestvovati) na rođendanu, krštenju, itd.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. Dok učestvuje u aktivnostima , događajima? <i>Na primjer, prisustvuje (i/ili se uključuje)</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8

proslavama, vjerskim, zabavnim i sportskim događajima, izložbama itd.

Komentar: _____

3. Dok koristi različite **usluge**?

Podrazumijeva da se ponaša u skladu sa svojim godinama dok koristi sljedeće vrste usluga: stomatologija, kozmetički salon, zdravstvene i socijalne usluge, usluge 112 itd.

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

Sljedeće pitanje treba postaviti, ako dijete ima 7 godine ili više.

4. Uslijed **postojanja barijera** odnosno **nedostatka relevantnih resursa** neophodnih za samostalno zabavljanje/igru?

Na primjer, nije u mogućnosti da prisustvuje događaju koji želi jer zgrada nema rampu; da se igra na ljuljaškama ili u pijesku jer nisu pristupačni; ne mogu da pogledaju željeni film jer većina njih nema titlove za osobe oštećenog sluha; ili ne može da pročita željenu knjigu jer lokalna biblioteka nema knjige napisane krupnim slovima, Brajevom azbukom itd.

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

5. Dok **samostalno raspolaže** novcem?

Podrazumijeva ciljanu potrošnju, razumnu raspodjelu novca, korišćenje kartica itd.

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

☐ 8

Komentar: _____

Dok dijete funkcioniše na uobičajen način i potrebna mu je pomoć asistenta ili neko dodatno pomagalo (tj. odgovor ispitanika na pitanje „A“ je pozitivan), zamolite ispitanika da procjeni:

6. U kojoj mjeri **[ime]** ima probleme kada ne koristi nijedan vid podrške/pomagala?

Nimalo	Male	Umjerene	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Komentar: _____

XIII Uticaj na porodicu

Na koji način je [ime] zdravstveno stanje odnosno oštećenje organizma u posljednjih 30 dana:

	Nimalo	Malo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili onemogućava funkcionisanje	N/P
1. Uticalo na <u>finansijske troškove</u> porodice? <i>Odnosi se na troškove koje član porodice ili srodnik, bliska osoba ima iz sopstvene štednje ili tekućih prihoda.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
2. <u>Druge probleme sa kojima se porodica suočava?</u> <i>Odnosi se na fizičke, socijalne, emocionalne probleme koje porodica doživljava.</i>	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 8
Komentar: _____						
Komentar: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____						

Tekstualna kartica br. 1

- ❖ **Zdravstveno stanje odnosno oštećenje organizma podrazumjeva: hronična i akutna oboljenja; povrede; fizičke, senzorne, psiho socijalne i/ili intelektualne poteškoće, emocionalne probleme; takođe probleme povezane sa konzumiranjem alkohola i/ili drugih supstanci.**
- ❖ **Problemi/poteškoće podrazumijevaju potrebu za dodatnim naporom tokom izvođenja neke aktivnosti/radnje, nelagodnost ili bol, usporavanje aktivnosti i druge promjene u obavljanju aktivnosti na uobičajen način. Pored toga, problemi se ne odnose samo na zdravlje djeteta, već i na probleme vezane za fizičko i socijalno okruženje u kojem dijete živi, uključujući stavove i ponašanja ljudi koji ga okružuju, a koji utiču na svakodnevni život djeteta.**

Imajte u vidu samo proteklih 30 dana.

Tekstualna kartica br. 2

1	2	3	4	5
Nimalo	Pomalo	Umjereno	Mnogo	Izuzetno mnogo ili ne mogu da uradim

Tumačenje rezultata radi se u skladu sa WHODAS metodologijom:

0–25 → Nizak nivo teškoća – prvi stepen

26–50 → Umjeren nivo teškoća – drugi stepen

51–75 → Visok nivo teškoća – treći stepen

76–100 → Veoma visok nivo teškoća - četvrti stepen